

Otevřené Boží srdce: milosrdenství a apoštolát

Když odmítne pokušení
podřídít si království země,
Ježíš odhaluje, jaká je jeho
vláda nad dějinami. Třebaže se
to lidským očím může zdát
naivní, Bůh vládne
milosrdenstvím. A tak si také
přeje být svými vyslanci,
křesťany, ve světě
zpřítomňován.

15.02.2019

„Moje království není z tohoto světa,“ odpoví Ježíš, když se ho Pilát ptá, z čeho ho velerada obvinila. Ježíš je král, ale ne ve smyslu, jaký slovu *král* dávají lidé: „Kdyby moje království bylo z toho světa, moji služebníci by přece bojovali, abych nebyl vydán židům. Ne, moje království není odtud.“[1] Ještě pár hodin předtím hovořil podobně s Petrem v Getsemanech a přiměl ho zastrčit meč zpátky do pochvy: „Anebo myslíš, že by mi můj Otec neposlal ihned víc jak dvanáct pluků andělů, kdybych ho o to poprosil?“[2] Bůh nevstupuje do světa silou lidských zbraní, ale pomocí svého Slova, které jako „dvojsečný meč“ „pronáší soud i nad nejvnitřnějšími lidskými myšlenkami a hnutími“.[3] Ježíš „nebojuje proto, aby upevnil prostor svojí moci. Pokud prolamuje ohrazení a zpochybňuje jistoty, pak proto, aby dal průchod milosrdenství, které chce spolu s Otcem i Duchem seslat na zem.

Milosrdenství, které vede od dobrého k lepšímu, zvěstuje a přináší něco nového: ozdravuje, osvobozuje a hlásá milostivé léto Páně“.[4]

Bůh hledí na srdce

„Ve světě budete mít soužení. Ale buďte dobré mysli. Já jsem přemohl svět, *ego vici mundum*.“[5] Ježíšova kněžská modlitba ve večeradle posiluje učedníky všech dob. Pán vítězí, a to i tehdy, když se hlásání evangelia setká s obtížemi tak velikými, až se zdá, že Boží věc ztroskotá. *Christus vincit*, ale podle plánu, který neodpovídá logice lidské moci. „Mé úmysly nejsou úmysly vaše a vaše cesty nejsou cesty moje.“[6]

„Všechnu tuto moc a jejich slávu dám tobě, protože mně je odevzdána a dávám ji, komu chci.“[7] Když ďábel ukázal Ježíšovi všechny národy světa, nenabídl mu ani tak přepych a majetek jako podřízenost lidí a vládu

nad světem. Ďábel překrucuje a zesvětštuje slib, daný Otcem Synu ve 2. žalmu: „Požádej, a národy ti předám do dědictví“[8]. Předkládá mu vykoupení bez utrpení. „Ježíš však ví velmi dobře, že to, co spasí svět, není světská moc, ale moc kříže, pokory a lásky.“[9]

Když toto pokušení odmítne a vytyčí tím cestu všem křesťanům, Ježíš odhaluje, jaká je jeho vláda nad dějinami. Třebaže se to lidským očím může zdát naivní, Bůh vládne milosrdenstvím. Jestliže jeho království není z tohoto světa, pak ani jeho milosrdenství. Avšak právě proto, že „pochází z výsosti“[10], může svět obejmout a spasit.

„Člověk se dívá na to, co má před očima, Hospodin však hledí na srdce.“[11] Bůh by nevěděl, co si počít s formální, vnější, avšak prázdnou podřízeností. Hledá každého člověka, u každého klepe na

dveře[12]: „Můj synu, dej mi své srdce, ať si tvé oči oblíbí mé cesty.“[13] Taková je vláda Boha, který vítězí, protože ví, jak nás odzbrojit. Nevítězí proto, že potlačuje naši touhu po štěstí, ale proto, že nám ukazuje, že bez něj nás tato touha odstaví na slepou kolej.

„Proroci je volali, oni se však od nich odvraceli,“[14] stýská si Pán ústy proroka Ozeáše. My křesťané však víme, že i když můžeme Božímu volání vzdorovat, stačí jen na malou škvírku otevřít dveře duše a Bůh si najde cestu do našeho života a my nakonec před jeho neutuchající láskou kapitulujeme. Jeho milosrdenství je „milosrdenství putující, milosrdenství, které se denně snaží učinit krok vpřed a postoupit o maličký krok dál do země nikoho, kde kralovaly lhostejnost a násilí“.[15] Proto apoštolát vzešlý z víry překypuje pokojem. „Nejedná se o to pořádat protestné kampaně, ani

o to být proti všemu. Naopak: mít kladný vztah k životu, být plni optimismu, mládí, radosti a pokoje.“[16]

Milovat Boží láskou

„Když viděl zástupy, bylo mu jich líto, protože byli vysílení a skleslí jako ovce bez pastýře.“[17] Bůh se nedívá na duše úzkostným, ale soucitným pohledem: prostřednictvím svých dětí se chce dostat ke všem lidem.

„Boží láska je nám vylita do srdce skrze Ducha svatého, který nám byl dán.“[18] On působí, že žijeme ponořeni do Boží lásky – životního prostředí, rodinné atmosféry, do níž nás již zde na zemi a potom na věčnosti chce Bůh uvést. „Naše láska nemá co dělat se sentimentálním postojem ani s pouhým kamarádstvím ani s jakousi snahou pomáhat druhým, abychom si dokázali, že jsme něco lepšího. Láska znamená umět žít s bližním, ctít (...)

Boží obraz, který je v každém člověku, a snažit se, aby i on ho viděl, aby se dovedl obrátit ke Kristu.“[19] Jde tedy o to dovolit Bohu, aby ve mně žil, aby skrze mě miloval: milovat Boží láskou.

„LÁSKA... rozhodně stojí za lásku!“[20] V těchto slovech, která svatý Josemaría míval často na jazyku, na sebe hledí nekonečně veliké Boží srdce a srdce lidí, které je sice malé, ale zato schopné roztáhnout se tak, že dokáže učinit veliké věci. Boží láska rozhodně stojí za lásku – za život naplněný Bohem a věnovaný šíření Božího milosrdenství. Je to výzva určená velkodušným lidem, pozvání vznést se do výše a být většinou skryt v prozaickém předivu každodenního života. „Mít milosrdné srdce neznamena mít slabé srdce. Kdo chce být milosrdný, potřebuje silné, pevné srdce uzavřené před pokašitelem, ale otevřené pro Boha. Srdce, které se

nechá prostoupit Duchem a vést po cestách lásky, jež nás vedou k bratřím a sestrám. Chudé srdce, které zná svou vlastní chudobu a dá všechno pro druhého.“[21]

Zouvat si opánky z nohou před posvátným územím druhého

Chudé srdce není ubožácké srdce. Kdo „zná svou vlastní ubohost“, ten se dokáže naplnit bohatstvím Boží lásky. „Bůh, který s námi sdílí naše hořkosti, Bůh, který se stal člověkem, aby nesl náš kříž, chce proměnit naše srdce z kamene a volá nás, abychom sdíleli utrpení druhých. Chce nám dát srdce z masa (...), které by cítilo soucit a dovedlo nás k lásce, která léčí a pomáhá.“[22] Dokážeme pak k druhým přistupovat nejen jako ten, kdo má hodně co předat, ale také jako ten, kdo má hodně co se učit. Čím více budeme schopni přijímat od druhých, tím více bude zářit všechno to, co Bůh vložil do naší duše. K srdci

dokáže skutečně promlouvat zase jen srdce – *cor ad cor loquitor* –, jak přiléhavě vystihl blahoslavený John Henry Newman:[23] Kdo „si zouvá opánky z nohou před posvátným územím druhého“[24], kdo se jím nechá překvapit, ten mu může doopravdy pomoci. „Když uvidíte nějakého svého přítele v životě uklouznout a upadnout, jděte, a nabídněte mu pomocnou ruku. Udělejte to však důstojně. Postavte se vedle něj a naslouchejte mu (...). Nechte ho mluvit, nechte ho vyprávět. On k vám pomalu vztáhne ruku a vy mu budete moci ve jménu Ježíše Krista pomoci. Když k němu ale jen tak nečekaně přiběhnete, pustíte se do něj a začnete mu kázat, bude na tom chuděra hůř než na začátku.“[25]

V dnešní době se křesťan setkává s lidmi v nejrůznějších situacích. Přiblíží-li se k nim skutečně s otevřeným srdcem, může jim v duši

zanechat něco z „Božího pokoje, který převyšuje všechno pomyšlení“[\[26\]](#), a oni zase – každý svým způsobem – mohou zanechat stopu v jeho duši. Někdy půjde o křesťany, kteří svou víru nepraktikují, nebo od ní upustili krátce po prvním svatém přijímání; někteří možná po letech praktikování, a dokonce horlivého praktikování, podlehli svodům pohodlnosti, relativismu a vlažnosti. V mnoha dalších případech se bude jednat o lidi, kteří si o Bohu nikdy s nikým důvěrně nepovídali. Některí budou možná zpočátku odmítaví, protože budou mít dojem, že musí bránit svou svobodu před napadáním. Naší nejlepší zbraní bude v tu chvíli jako vždy pokoj Božích dětí: „Radujte se stále v Pánu, opakují: Radujte se! Vaše ušlechtilost ať je známá všem lidem. Pán je blízko.“[\[27\]](#) Boží milosrdenství nás přivede k tomu, abychom jako Ježíš všechny přijali a byli s nimi[\[28\]](#) a

abychom se také nechali jako Ježíš všemi přijmout[29]; abychom se zajímali o jejich starosti a nepřehlíželi jejich problémy; abychom se jim tam, kde jsou, snažili otevřít nové obzory; abychom je s odvahou, avšak jemně povzbuzovali; abychom jim nepřestali nabízet pomocnou ruku.

„Církev sjednocená s Kristem se rodí z jeho probodeného Srdce. Z tohoto dokořán otevřeného Srdce je nám předáván život.“[30] Každý skutečný apoštolát je zároveň apoštolátem zpovědi, tj. snahou pomáhat ostatním zakusit bezbřehost milosrdenství Boha, který nás vyčkává jako otec marnotratného syna a touží po tom, aby nás sevřel ve své otcovské náruči, jež nás očistí a dovolí nám pohlédnout opět zpříma do očí jemu i ostatním. „Když se od něho z nějakého důvodu vzdálíš, pokorně začni zase znova, chovej se jako kající marnotratný

syn, každý den, dokonce 24 hodin denně. Smiř své kající srdce ve zpovědi, která je skutečným zázrakem Boží lásky. A Pán v této báječné svátosti očistí tvou duši a naplní tě radostí a silou, abys neumdléval ve svém úsilí a obracel se bez ustání k Bohu, i když ti vše bude připadat černé. A také Boží matka, která je i matkou naší, tě bude chránit svou mateřskou péčí a bude upevňovat tvé kroky.“[31]

Mohlo by se zdát zbytečné něco takového říkat, ale víme, že tomu tak není: oblíbenci Božího milosrdenství jsou naši bratři ve víře. „Kdo nemiluje svého bratra, kterého vidí, nemůže milovat Boha, kterého nevidí.“[32] Náš první apoštolát se má odehrávat v našem vlastním domově, mezi těmi, kdo patří do Božího domu, do církve. Naše touha po duších by byla falešná, kdyby naše srdce bylo k ostatním křesťanům necitelné. Bůh chce, aby byli

zahrnováni láskou, a tu pak předávali dál. Je však třeba přemáhat navyklost, která se občas projevuje mezi lidmi, kteří jsou si nejbliž, odcizení, k němuž dochází, řídíme-li se jen svou přirozenou náklonností, a drobné každodenní starosti. „O prvních následovnicích Krista se říkalo: Podívejte se, jak se mají rádi! Je možné v každém okamžiku říci totéž o tobě, o mně?“[33] Bůh očekává hodně od bratrské lásky křesťanů, protože proud jeho milosrdenství[34] si chce najít cestu k lidem, aby svět působením Ducha poznal, že Otec poslal svého Syna a že nás miluje, jako miluje jeho.[35]

Carlos Ayxelá

[1] Jan 18, 36.

[2] Mt 26, 53.

[3] Žid 4, 12.

[4] František, Homilie, 24–III–2016.

[5] Jan 16, 33.

[6] Iz 55, 8.

[7] Lk 4, 5–6.

[8] Ž 2.

[9] Srov. Benedikt XVI, Audience, 13–III–2013.

[10] Lk 1, 78.

[11] 1 Sam 16, 7.

[12] Srov. Zj 3, 20.

[13] Př 23, 26.

[14] Oz 11, 2.

[15] František, Homilie, 24–III–2016.

[16] Svatý Josemaría, Brázda, 864.

[17] Mt 9, 36.

[18] Řím 5, 5.

[19] Svatý Josemaría, Boží přátelé, č. 230.

[20] Svatý Josemaría, Cesta, č. 171.

[21] František, Poselství pro postní dobu, 4–X–2014.

[22] Kard. Joseph Ratzinger, Úvodní slova před Křížovou cestou, 25–III–2005.

[23] Jedná se o heslo, které si blahoslavený Newman zvolil, když se stal kardinálem.

[24] František, enc. Evangelii Gaudium, 24–XI–2013, 169.

[25] František, Promluva, 16–II–2016.

[26] Flp 4, 7.

[27] Flp 4, 4–5.

[28] Srov.. Mt 9, 10 –1; Jan 4, 7.

[29] Srov. Lk 7, 36; 19, 6–7.

[30] Svatý Josemaría, Jít s Kristem, č. 169.

[31] Boží přátelé, č. 214.

[32] 1 Jan 4, 20.

[33] Brázda, č. 921.

[34] Srov. František, Homilie, 24–III–2016.

[35] Srov. Jan 17, 23.

.....

pdf | dokument generován automaticky
z [https://opusdei.org/cs-cz/article/
otevrene-bozi-srdce-milosrdenstvi-a-
apostolat/](https://opusdei.org/cs-cz/article/otevrene-bozi-srdce-milosrdenstvi-a-apostolat/) (29.03.2026)